

شیوه‌نامه یکپارچه آموزشی دوره‌های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی
ویژه دانشجویان ورودی ۱۳۹۷ و پس از آن

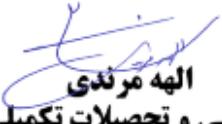
تهریه کننده: مدیریت تحصیلات تكمیلی

تهریه کننده: مدیریت خدمات آموزشی

فاطمه رفیعی
مدیر تحصیلات تكمیلی دانشگاه

علی اصغر شکری
سرپرست مدیریت خدمات آموزشی

تایید کننده: معاون آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشگاه

الله مرندی
معاون آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشگاه

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
مقدمه	۱
مواد عمومی (ماده ۲ تا ۸ و تبصره‌ها)	۱
دوره کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) (ماده ۹ تا ۱۸ و تبصره‌ها)	۷
دوره کارشناسی ارشد (ماده ۱۹ تا ۲۷ و تبصره‌ها)	۱۵
دوره دکتری تخصصی (ماده ۲۸ تا ۳۸ و تبصره‌ها)	۲۱

شیوه نامه یکپارچه آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی ویژه دانشجویان ورودی ۱۳۹۷ و پس از آن

مقدمه

این شیوه نامه به منظور آشنایی مقاطع مختلف تحصیلی و هماهنگی فعالیت های آموزشی و پژوهشی دانشکده ها با آئین نامه ها و مقررات مصوب شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تهیه شده است که بر مبنای آئین نامه یکپارچه آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی / کارشناسی / کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شماره ۲/۴۳۰۶۹ مصوب جلسه ۸۸۹ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی و بخشنامه شماره ۲/۲۳۱۵۶۷ به تاریخ ۹۸/۰۹/۰۶ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در دو بخش عمومی، اختصاصی همراه پیوست و تعاریف، تنظیم و ابلاغ شده و در شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه به تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۵ به تصویب رسیده است.

ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این آئین نامه، نظم بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه های آموزشی و پژوهشی دانشگاه ها و موسسه های آموزش عالی کشور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعدد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره گیری بهینه از ظرفیت های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی است.

بخش نخست: مواد عمومی

ماده ۲. شرط ورود به دانشگاه، تایید شایستگی های عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.

تبصره ۱. برای پذیرفته شدگان دوره کارشناسی، دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره پیش دانشگاهی یا دوره متوسطه مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش؛ برای پذیرفته شدگان دوره کارشناسی ارشد، دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره کارشناسی پیوسته یا کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و برای پذیرفته شدگان دوره دکتری تخصصی، دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره کارشناسی ارشد یا دکتری حرفه ای مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی الزامی است. تاریخ دانش آموختگی حداکثر روز ۳۱ شهریور همان سال ورود به مقطع تحصیلی بالاتر می باشد.

تبصره ۲. پذیرش دانشجوی مشمول مقررات استعدادهای درخشان طبق مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و پذیرش داوطلبان بین الملل طبق مصوبات مراجع ذی ربط انجام

می شود. احراز صلاحیت‌های عمومی این دسته از دانشجویان از طریق تایید هیأت مرکزی گزینش صورت می‌گیرد.

تبصره ۳. پذیرش قهرمانان ورزشی و دارندگان رتبه در المپیادهای علمی دانشجویی و جشنواره خوارزمی فقط با معرفی سازمان سنجش انجام می‌شود.

تبصره ۴. انتقال دانشجوی خارج به داخل از مؤسسات خارج از کشور طبق آیین‌نامه دانشجویان خارج به داخل مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و موافقت دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۵. پذیرش معرفی شدگان به صورت بورسیه سازمان امور دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در دوره دکتری تخصصی با تایید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه، دانشکده و معاون آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۶. دانشجوی دوره دکتری موظف است، به صورت تمام وقت در دانشگاه حضور یابد به گونه‌ای که بتواند همه برنامه‌های آموزشی و پژوهشی خود را مطابق تقویم آموزشی دانشگاه انجام دهد. تحصیل دانشجوی تحصیلات تكمیلی که رابطه استخدامی (رسمی و پیمانی) با موسسات دولتی دارند، منوط به موافقت محل خدمت با ادامه تحصیل دانشجو در تمام طول دوره است.

تبصره ۷. دانشجوی دکتری سهمیه مربی (پذیرفته شدگان از طریق سازمان سنجش) موظف است؛ نامه موافقت کتبی بالاترین مقام اجرایی دانشگاه محل خدمت خود را در خصوص ادامه تحصیل ارائه کند و شهریه تحصیلی دانشجو مطابق تعریفه مصوب هیات امنا دانشگاه الزهرا و طبق قرارداد منعقده توسط محل خدمت دانشجو پرداخت شود.

تبصره ۸. شیوه پذیرش دانشجوی تحصیلات تكمیلی، شیوه آموزشی - پژوهشی است؛ یعنی دانشجویان دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی پس از گذراندن واحدهای آموزشی دوره و موفقیت در دفاع از پایان‌نامه / رساله می‌توانند دانشآموخته شوند.

تبصره ۹. پذیرش دانشجویان دکتری پژوهش محور مطابق آیین‌نامه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری صورت می‌گیرد.

ماده ۳. آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی است.

تبصره ۱. در همه مقاطع تحصیلی، سال تحصیلی شامل دو نیمسال و هر نیمسال تحصیلی ۱۸ هفته، شامل ۱۶ هفته آموزشی و دو هفته ارزشیابی پایان نیمسال است؛ در مقطع کارشناسی علاوه بر دو نیمسال فوق، نیمسال تابستان شامل ۶ هفته آموزشی و یک هفته ارزشیابی پایانی نیز می‌تواند افزوده شود.

تبصره ۲. آموزش در دانشگاه به زبان فارسی است. در کلاس‌های درس دارای دانشجویان بین‌الملل تدریس به زبان دوم از طریق مترجم اکیدا ممنوع بوده و تخلف محسوب می‌شود.

ماده ۴. دانشگاه موظف است؛ برای دوره‌ای که مجوز آن را از مراجع قانونی دریافت نمودها است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه‌های آموزشی و درسی را که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تعیین شده است، اجرا کند.

تبصره ۱. انجام هرگونه تغییر یا بازنگری در برنامه مصوب طبق ضوابط، با درخواست گروههای آموزشی و تصویب در شورای گروه، دانشکده و شورای برنامه‌ریزی دانشگاه امکان‌پذیراست.

ماده ۵. پذیرش و تحصیل مجدد دانشجو در دوره روزانه و همان مقطع قبلی، مجاز و مشمول آموزش تحصیل رایگان بوده و نیازی به پرداخت شهریه ندارد.

تبصره ۱. دانشجویان روزانه مقطع کارشناسی در صورت حذف درس برای انتخاب مجدد همان درس، مشمول قوانین آموزش رایگان خواهند بود.

تبصره ۲. دانشجویان برای جبران معدل، در صورت اخذ مجدد درس یا دروس، موظف به پرداخت هزینه مربوطه مطابق شهریه مصوب دانشگاه هستند.

تبصره ۳. از سال ریزنمرات رسمی مقطع ناتمام برای دانشجویان از صرافی و اخراجی جهت تطبیق واحدهای در سی، نیازمند انجام لغو تعهد آموزش رایگان می باشد.

ماده ۶. شرکت دانشجو در تمام جلسات کلاس درس دوره‌های تحصیلی حضوری، الزامی است.

تبصره ۱. اگر دانشجو در درسی بیش از $\frac{3}{16}$ (سه شانزدهم) جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس غیبت کند، نمره آن درس صفر خواهد شد. اگر به تشخیص شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشگاه، غیبت دانشجو موجه تشریح داده شود، نمره صفر آن درس از مجموع نمره درس‌های آن نیم سال حذف و وضعیت نمره درس در سامانه آموزشی گلستان «حذف شورای آموزشی» ثبت می شود. در این صورت رعایت حذف صاب واحد در طول نیم سال برای دانشجو الزامی نیست و نیم سال مذکور به عنوان یک نیم سال کامل در سوابقات تحصیلی محسوب می شود، اما در مشروط شدن دانشجو بی تاثیر است.

تبصره ۲. در صورت غیبت دانشجو در بیش از $\frac{3}{16}$ جلسات کلاس، استاد باید قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، غیبت دانشجو را به دانشکده اطلاع دهد تا از طریق دانشکده به خدمات آموزشی یا تحصیلات تكمیلی دانشگاه ارسال و صفر غیبت (غیبت کلاسی) در سامانه آموزشی گلستان ثبت شود.

تبصره ۳. در صورت غیبت دانشجو در روز امتحان پایانی نیمسال، بلافضله بعد از اتمام آزمون، از طریق دانشکده پیگیری و در صورت تایید غیبت دانشجو، صفر غیبت (غیبت امتحان) توسط آموزش دانشکده در سامانه آموزشی گلستان ثبت شود.

تبصره ۴. در شرایط خاص با ارائه دلایل موجه و مستندات لازم (مدارک پزشکی با تایید پزشک معتمد یا نامه مرکز مشاوره دانشگاه) حذف درس یا دروس در یک نیم سال تحصیلی، با ثبت درخواست دانشجو در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان و تایید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده قبل از شروع امتحانات و با موافقت شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشگاه امکان پذیر است. در صورتی که دانشگاه با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حد نصاب شود، آن نیم سال به عنوان یک نیمسال کامل، جزو سوابقات تحصیلی وی محسوب می شود، اما در مشروط شدن بی تاثیر است.

تبصره ۵. دانشجو می تواند در صورت اضطرار تا قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال (مطابق تقویم آموزشی دانشگاه) فقط یک درس نظری یا عملی را با تایید گروه آموزشی حذف کند، م شرط به این که تعداد واحدهای اخذ شده دانشجو در آن نیم سال کمتر از حذف صاب نشود و در زمان حذف اضطراری، غیبت بیش از حد مجاز در کلاس درس نداشته باشد. در شرایط خاص، حذف اضطراری درس نظری یا عملی دوم با تصویب در کمیسیون موارد خاص دانشگاه قابل بررسی است.

تبصره ۶. حذف اضطراری در مقطع کارشناسی ارشد با رعایت تبصره ۵ و شرایط زیر قابل انجام است:

- ۱- درخواست حذف درس باید با تایید مدرس درس، مدیر گروه و معاون آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشکده به شرط ارائه آن درس حداکثر تا نیمسال چهارم تحصیلی انجام شود.
- ۲- حذف اضطراری درس نباید منجر به درخواست سنوات تحصیلی اضافی شود.
- ۳- در صورت ثبت نام در یک یا دو درس به صورت معروفی به استاد (با احراز شرایط اخذ درس معروفی به استاد)، دانشجو مجاز به حذف اضطراری در آن نیمسال نخواهد بود.
- ۴- حذف اضطراری دروس پیشنهادی، جبرانی و کمبود امکان پذیر نمی‌باشد.
- ۵- رعایت حد نصاب واحد در آن نیم سال الزامی است (در موارد خاص در صورت عدم رعایت حد نصاب واحد، درخواست حذف اضطراری با تایید شورای گروه آموزشی / دانشکده و با تایید مدیریت تحصیلات تكمیلی دانشگاه امکان پذیر است)

تبصره ۷. در شرایط خاص با ارائه دلایل موجه و مستندات لازم، حذف تمام دروس در یک نیم سال تحصیلی (حذف ترم با احتساب در سنوات)، با ثبت درخواست دانشجو در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان با تایید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده قبل از شروع امتحانات (مطابق تقویم آموزشی دانشگاه) و با موافقت شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشگاه امکان پذیر است.

ماده ۷. پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، تو سط ا ستاد همان درس و براساس حضور، شرکت در فعالیت‌های کلاسی و نتایج امتحانات ارزشیابی می‌شود.

- تبصره ۱. برگزاری آزمون کتبی پایان نیم سال برای درس‌های نظری الزامی است.
- تبصره ۲. ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، از سوی مدرس / مدرس سان آن درس و براساس حضور و فعالیت دانشجو در کلاس، انجام تکالیف و نتایج آزمون‌های کتبی مرحله‌ای و پایانی برای دروس نظری و نظری- عملی در هر نیم سال تحصیلی صورت می‌پذیرد.
- تبصره ۳. نمره دروس نباید منوط به پذیرش یا چاپ مقاله باشد.

ماده ۸. سقف مجاز تحصیل در هر دوره محدود است و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می‌شود.

• درخواست مرخصی

تبصره ۱. دانشجوی متقارن از استفاده از مرخصی تحصیلی لازم است در سنوات مجاز در مهلت مقرر مطابق تقویم آموزشی، نسبت به ثبت و تایید درخواست خود در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان اقدام و از نتیجه آن اطمینان حاصل کند. درخواست هر گونه مرخصی در سنوات غیرمجاز دانشجو (نیم سال دهم کارشناسی، نیم سال ششم کارشناسی ارشد و نیم سال دهم دکتری) قابل بررسی نیست.

تبصره ۲. در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری، کلیه مرخصی‌ها (اعم از مرخصی بدون احتساب در سنوات، مرخصی با احتساب در سنوات) با تایید کتبی ا ستاد راهنمای پایان نامه / رساله دانشجو در کاربرگ «تایید ا ستاد راهنمای تفا ضای مرخصی تحصیلی دانشجویان تحصیلات تكمیلی» و تایید مدیر گروه و معاون آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشکده در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان انجام می‌شود.

• فرایند و ضوابط درخواست مرخصی با احتساب در سنوات به شرح ذیل است:

تبصره ۳. دانشجوی کارشناسی متقاضی استفاده از مرخصی با احتساب در سالهای اخیر سنتوایت مجاز تحصیلی می‌تواند حداکثر دو نیم سال تحصیلی، نسبت به ثبت و تایید درخواست خود در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان با تایید شورای آموزشی گروه، دانشکده و مدیر خدمات آموزشی اقدام و از نتیجه آن اطمینان حاصل کند.

تبصره ۴. دانشجوی کارشناسی ارشد متقاضی استفاده از مرخصی با احتساب در سالهای اخیر سنتوایت مجاز تحصیلی می‌تواند حداکثر یک نیم سال تحصیلی، نسبت به ثبت و تایید درخواست خود در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان با تایید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده اقدام و از نتیجه آن اطمینان حاصل کند.

تبصره ۵. دانشجوی دکتری با رعایت سالهای اخیر سنتوایت مجاز تحصیلی می‌تواند حداکثر یک نیم سال تحصیلی از مرخصی با احتساب در سالهای اخیر سنتوایت مجاز تحصیلی کند و نسبت به ثبت و تایید درخواست خود در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان با تایید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه، دانشکده و دانشگاه اقدام و از نتیجه آن اطمینان حاصل کند.

• فرایند و ضوابط درخواست مرخصی بدون احتساب در سالهای اخیر سنتوایت:

تبصره ۶. مرخصی بارداری و مرخصی شیردهی دانشجویان دارای فرزند زیر دو سال در کلیه مقاطع، برای هر فرزند جمعاً به مدت ۵ نیم سال تحصیلی است، یک نیم سال تحصیلی قبل از زایمان (مرخصی بارداری) و چهار نیم سال برای زایمان و شیردهی (مرخصی شیردهی) است که با ثبت درخواست در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان و بارگذاری مستندات (تایید شده توسط پزشک معتمد دانشگاه) برای مرخصی بارداری و تصویر شناسنامه نوزاد و مادر در مقطع کارشناسی و تصویر شناسنامه نوزاد و مادر و تایید کتبی استاد راهنمای پایان‌نامه/ رساله دانشجو در کاربرگ «تایید استاد راهنمای تقاضای مرخصی تخصصی دانشجویان تحصیلات تكمیلی» برای مرخصی شیردهی، پس از تایید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده تو سط مدیر خدمات آموزشی یا مدیر تحصیلات تكمیلی دانشگاه قابل بررسی می‌باشد.

تبصره ۷. دانشجوی کارشناسی می‌تواند در شرایط خاص، با استناد به مدارک پزشکی و مشاوره که به تایید پزشک معتمد یا مشاور دانشگاه رسیده باشد، پس از ثبت درخواست در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان، با تایید شورای آموزشی گروه، دانشکده و دانشگاه حداکثر دو نیم سال از مرخصی بدون احتساب در سالهای اخیر سنتوایت مجاز است.

تبصره ۸. دانشجوی کارشناسی می‌تواند حداکثر دو نیم سال، از مرخصی بدون احتساب در سالهای اخیر سنتوایت مجاز است. دولتی همسر یا والدین با ارسال مستندات و با تایید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشگاه استفاده کند.

تبصره ۹. درخواست مرخصی بدون احتساب در سالهای اخیر سنتوایت مجاز است. درخواست در سالهای اخیر سنتوایت مجاز است. تخصیلی پس از ثبت درخواست در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان و بارگذاری مدارک (مدارک پزشکی با تایید پزشک معتمد یا مرکز مشاوره دانشگاه، گواهی فوت بستگان درجه اول) پس از تایید تو سط شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده در کمیسیون موارد خاص دانشگاه قابل بررسی است.

تبصره ۱۰. بررسی و تصمیم‌گیری سایر مصادیق مرخصی تحصیلی دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری (مانند ماموریت دولتی همسر یا والدین و ...) حداکثر دو نیمسال تحصیلی است که با ارائه مستندات پس از تایید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده در کمیسیون موارد خاص دانشگاه قابل بررسی است.

• انصراف از تحصیل / عدم مراجعه

تبصره ۱۱. در مقطع کارشناسی و تحصیلات تكمیلی (با تایید کتبی استاد راهنمای کاربرگ «تایید استاد راهنمای با تقاضای انصراف دانشجویان تحصیلات تكمیلی») درخواست انصراف از تحصیل دانشجو با ثبت درخواست وی در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان و با تایید مدیر گروه و معاون آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشکده انجام می‌شود. دانشجو مجاز است فقط یک بار و حداکثر تا دو ماه بعد از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد در غیر این صورت بعد از دو ماه، حکم قطعی انصراف از تحصیل وی صادر خواهد شد. ملاک تاریخ انصراف از تحصیل دانشجو، همان تاریخ تایید درخواست وی در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان است. در صورت درخواست بازگشت به تحصیل دانشجو بعد از صدور حکم قطعی انصراف، تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجو بر عهده شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه، دانشکده و کمیسیون موارد خاص دانشگاه است.

تبصره ۱۲. در صورت درخواست بازگشت به تحصیل دانشجو قبل از صدور حکم قطعی انصراف، تصمیم‌گیری در مورد وضعیت تحصیلی دانشجو در آن نیمسال تحصیلی بر عهده شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده است.

تبصره ۱۳. فرایند و ضوابط عدم مراجعه دانشجو به شرح ذیل است:
مقطع کارشناسی:

عدم مراجعه یا ثبت نام نکردن دانشجو در هر نیمسال تحصیلی، به منزله انصراف از تحصیل محسوب می‌شود. در این صورت آموزش دانشکده موظف به ارسال نامه عدم مراجعه دانشجو با امضا معاون آموزشی دانشکده به نشانی منزل دانشجو است. در صورت عدم پیگیری دانشجو جهت تعیین تکلیف وضعیت آموزشی خود در طول آن نیمسال تحصیلی، کارشناس دانشکده باید در پایان آن نیمسال، وضعیت تحصیلی دانشجو را در سامانه آموزشی گلستان به عنوان عدم مراجعه اعمال و پرونده دانشجو را جهت بایگانی به مدیریت خدمات آموزشی دانشگاه ارسال کند.

مقطع تحصیلات تكمیلی:

عدم مراجعه یا ثبت نام نکردن دانشجو حداکثر یک هفته بعد از زمان حذف و اضافه در هر نیمسال تحصیلی، به منزله انصراف از تحصیل محسوب می‌شود. در این صورت آموزش دانشکده موظف است پس از پیگیری از دانشجو و تعیین تکلیف نهایی، وضعیت تحصیلی دانشجو را در سامانه آموزشی گلستان به عنوان عدم مراجعه اعمال و پیشنویس نامه عدم مراجعه دانشجو به همراه پرونده تحصیلی به تحصیلات تكمیلی دانشگاه ارسال کند.

تبصره ۱۴. دانشجوی انصارافی موظف است به تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است، عمل کند. تحويل هر گونه مدرک تحصیلی مقطع/ مقاطع قبلی (دیپلم دوره متوسطه، دانشنامه، گواهی نامه موقت) منوط به تسویه حساب دانشجو با دانشگاه و تعیین تکلیف تعهد آموزش رایگان مقطع ناتمام مطابق دستورالعمل جامع ایفای تعهد خدمت آموزش رایگان است.

تبصره ۱۵. دانشجو در زمان درخواست انصراف از تحصیل، باید مشمول مقررات مربوط به اخراج باشد.

تبصره ۱۶. در صورت قبولی دانشجوی منصرف از تحصیل این دانشگاه، در سایر دانشگاه‌های دولتی؛ با درخواست کتبی دانشگاه پذیرفته شده، ارسال مدارک به صورت محرمانه با اعلام کتبی میزان تعهد آموزش رایگان دانشجوی منصرف از تحصیل در مقطع ناتمام به آن دانشگاه امکان پذیر است.

بخش دوم: مواد اختصاصی

▪ دوره کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

ماده ۹. مدت مجاز تحصیل در دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته ۴ نیم سال و در دوره‌ی کارشناسی پیوسته ۸ نیم‌سال است.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجو در مدت مقرر دانش آموخته نشود، دانشگاه اختیار دارد مدت مجاز را حداکثر تا دو نیم‌سال افزایش دهد.

تبصره ۲. تمدید سنت تحصیلی در نیم‌سال نهم، پیش از آغاز بازه زمانی انتخاب واحد، با درخواست کتبی دانشجو در آموزش دانشکده و با تایید شورای آموزشی دانشکده بدون پرداخت هزینه انجام می‌شود.

تبصره ۳. تمدید سنت تحصیلی در نیم‌سال دهم، پیش از آغاز بازه زمانی انتخاب واحد، با ثبت درخواست دانشجو در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان و با تایید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده با پرداخت هزینه، طبق تعریفه مصوبه هیات امنی دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۴. چنانچه دانشجو در مدت مقرر (۱۰ نیم‌سال) دانش آموخته نشود، اخراج اتمام سنت محسوب شده و از ادامه تحصیل محروم خواهد شد. درخواست دانشجو برای ادامه تحصیل و یا دریافت مدرک کاردانی پس از ثبت در سامانه گلستان با تائید شورای آموزشی گروه و دانشکده در کمیسیون موارد خاص قابل بررسی بوده و در صورت موافقت با ادامه تحصیل، پرداخت هزینه شهریه طبق مصوبه هیئت امنی دانشگاه انجام خواهد شد.

تبصره ۵. نیم‌سال هایی که دانشجو شهریه پرداخت کرده است جزو سنت آموزش رایگان دانشجو به حساب نمی‌آید.

تبصره ۶. تمدید سنت تحصیلی دانشجویان بورسیه بین الملل بعد از اتمام مدت بورس، منوط به پرداخت شهریه است.

ماده ۱۰. تحصیل همزمان دانشجویان دوره کارشناسی به شیوه حضوری در کلیه دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

تبصره ۱. دانشجو می‌تواند به صورت همزمان در دوره‌های غیرحضوری که منتهی به مدرک تحصیلی می‌شود، تحصیل کند.

تبصره ۲. دانشجویان مقطع کارشناسی استعدادهای درخشان می‌توانند با استناد به آیین‌نامه تحصیل همزمان در دور شته ویژه دانشجویان استعداد درخشان (به شماره ۲/۲۹۳۷۲۲ در تاریخ ۹۷/۱۱/۱۶) به صورت همزمان

تحصیل کنند. برای دانشجویان مقطع کارشناسی که از طریق آزمون سراسری با میانگین نمرات اکتسابی بالاتر از ۲/۵ انحراف معیار پذیرفته شده‌اند و همچنین دارندگان مدال‌های جهانی و طلای کشوری المپیادهای علمی دانش‌آموزی، در صورت احراز جایگاه رتبه ۱۰ درصد برترو در ورودی در پایان نیم‌سال دوم تحصیلی، امکان تحصیل همزمان در دور شته تحقیقی پس از موافقت گروه آموزشی در هر دور شته و دفتر استعدادهای درخشنان دانشگاه امکان پذیر است.

دانشجویان مشمول دوره کهاد

سنوات تحصیلی مجاز دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته که واجد شرایط استفاده از تسهیلات استعدادهای درخشنان هستند در صورت شرکت و اخذ نمره قبولی در دوره‌های فرعی (اخذ یک بسته ۲۰ الی ۲۵ واحدی مازاد از سایر رشته‌های تحصیلی) به مدت یک نیم‌سال اضافه می‌شود. علیرغم نیم‌سال اضافه شده، دانشجو مشمول بهره‌مندی از تسهیلات پذیرش بدون آزمون برای ورود به دوره کارشناسی ارشد می‌باشد و رتبه‌بندی نامبردگان بدون احتساب واحدهای درسی دوره فرعی و پس از ۶ نیم‌سال تحصیلی با گذراندن حداقل سه چهارم واحدهای درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی (عدد غیر صحیح تعداد واحدها به پایین گرد شود)، از نظر معدل کل نمرات جزو بیست درصد برترو دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی خود باشد، انجام می‌شود.

دانشگاه می‌تواند هزینه سربار ایجاد شده در نتیجه نیم‌سال اضافه شده را از فرد متقاضی مطابق تعریف هیات امنیای دانشگاه دریافت نماید.

ماده ۱۱. انتخاب حداقل ۱۲ واحد در هر نیم سال برای دانشجویان مقطع کارشناسی الزامی ۱ است. حداقل واحد مجاز در هر نیم‌سال تحصیلی ۲۰ واحد است.

تبصره ۱. در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حد نصاب شود، آن نیم سال به عنوان یک نیم سال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود.

تبصره ۲. اگر میانگین نمره‌های دانشجویی در یک نیم‌سال کمتر از ۱۲ باشد، در نیم سال تحصیلی بعدی می‌تواند حداقل ۱۴ واحد انتخاب کند و اگر میانگین نمره ۱۷ یا بالاتر باشد، دانشجو مجاز است با تأیید گروه آموزشی در نیم‌سال تحصیلی بعدی حداقل تا ۲۴ واحد درسی انتخاب کند.

تبصره ۳. چنانچه دانشجو در نیم سال آخر برای دانش آموختگی، حداقل ۲۴ واحد درسی داشته باشد، به شرطی که میانگین معدل نیم سال قبل بیشتر از ۱۰ باشد، بدون توجه به مشروط بودن یا نبودن نیم سال قبل، می‌تواند ۲۴ واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره ۴. حداقل واحد مجاز انتخابی در بازه تابستان ۶ واحد درسی است. در شرایطی که دانشجو با گذراندن حداقل ۸ واحد درسی دانش آموخته شود، با تأیید گروه آموزشی، می‌تواند تا ۸ واحد را انتخاب کند.

تبصره ۵. دانشجو همزمان نمی‌تواند از مفاد تبصره ۳ و ۴ این ماده استفاده کند.

تبصره ۶. رعایت پیش‌نیاز در ثبت نام هر درس طبق برنامه درسی مصوب رشته تحصیلی الزامی است. دانشجو در آخرین نیم‌سال تحصیلی از رعایت این تبصره معاف است. رعایت اخذ هم‌نیاز برای دروسی که دانشجو یکبار آن‌ها را اخذ ولی مردود شده است تاکید می‌شود.

نکته: برخی از دروس پیش نیاز هستند تا از طریق تقدم در ارائه، یادگیری در دانشجو تعمق یابد. تاکید بر الزام مراعات درس‌های پیش نیاز در برنامه در سی همه دوره‌ها، الزامی است. تو ضیح اینکه دروس پیش نیاز با دروس جبرانی ارتباط مفهومی ندارند زیرا دروس جبرانی یا کمبود، جزو دروس اصلی برنامه درسی محسوب نمی‌شوند و هدف از ارائه آن جبران بخشی از خلاء یادگیری دوره پیشین تحصیلی دانشجو است.

تبصره ۷. تعداد واحدهای پیش دانشگاهی برای رشته‌های غیر مرتبط در مقطع کارشناسی حداکثر ۱۰ واحد است. این دروس طبق برنامه درسی مصوب در نیمسال اول تحصیلی باید توسط گروه آموزشی مشخص شود و نمرات آن در معدل نیمسال و معدل کل محاسبه می‌شود.

تبصره ۸. چنانچه تعداد واحدهای ثبت نامی دانشجو در یک نیمسال، خارج از اراده وی و یا به دلیل حذف شورایی (به هر دلیل) کمتر از حد نصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود، اما در مشروط شدن و ممتاز شدن دانشجو جهت تخفیف شهریه بی‌تأثیر است.

تبصره ۹. دانشجو می‌تواند با رعایت سقف واحدها در هر نیمسال تحصیلی طبق مهلت تعیین شده برای حذف و اضافه در تقویم آموزشی دانشگاه، حداکثر دو درس انتخابی خود را حذف و حداکثر ۳ درس دیگر را انتخاب کند به شرط آنکه تعداد واحدهای باقیمانده بعد از حذف و اضافه درس (ها) با توجه به معدل نیمسال قبل، کمتر یا بیشتر از حد نصاب قانونی نشود.

• حذف اضطراری

تبصره ۱۰. دانشجو می‌تواند در صورت اضطرار، با رعایت سقف واحدها بعد از بازه حذف و اضافه و تا قبل از شروع امتحانات پایان نیم سال طبق مهلت تعیین شده در تقویم آموزشی دانشگاه حداکثر یک درس نظری یا عملی را در هر نیمسال با تأیید گروه آموزشی حذف کند به شرط آنکه در زمان حذف اضطراری درس، غیبت بیش از حد مجاز نداشته باشد و تعداد واحدهای باقیمانده بعد از حذف اضطراری کمتر از حد نصاب ۱۲ نشود. در شرایط خاص، حذف اضطراری درس نظری یا عملی دوم با تصویب در کمیسیون موارد خاص دانشگاه قابل بررسی است.

• درس معرفی به استاد

تبصره ۱۱. دانشجو تنها در آخرین نیمسال تحصیلی برای دانش‌آموختگی و با رعایت سقف واحدهای آن نیمسال می‌تواند حداکثر دو درس را در صورت عدم ارائه درس و یا همزمانی ساعت کلاس با تأیید گروه آموزشی به صورت معرفی به استاد در آخرین نیمسال با اسناید گروه اخذ کند. قواعد پرداخت شهریه در این دروس نیز مانند سایر موارد بر حسب روزانه یا نوبت دوم بودن دانشجو است.

تبصره ۱۲. در صورت ثبت نام در یک یا دو درس بصورت معرفی به استاد، دانشجو مجاز به حذف اضطراری هیچ درسی در آن نیمسال نخواهد بود.

تبصره ۱۳. دانشجو برای اخذ مجدد در سی که حذف اضطراری شده، در نیمسال‌های بعدی طبق مصوبه شماره ۲۸۸ هیئت رئیسه دانشگاه مورخ ۹۷/۱۰/۱۱ لازم نیست شهریه متغیر بپردازد.

ماده ۱۲. دانشجوی دوره‌های کاردانی ناپیوسته و کار شنا سی پیوسته می‌تواند در صورت دارا بودن شرایط "در همان دانشگاه" و در صورت موافقت دانشگاه، مشروط به امکان ادامه تحصیل در "سنوات مجاز باقیمانده" رشته تحصیلی خود را تغییر دهد.

تبصره ۱. دانشجو در هر دوره تحصیلی تنها یک بار می‌تواند با رعایت ضوابط، تغییر رشته دهد.

تبصره ۲. تغییر رشته دانشجو در دوره کاردانی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته ممنوع است.

تبصره ۳. در صورت تغییر رشته، معادل‌سازی دروس تنها در شیوه‌های آموزشی هم‌عرض (حضوری و مجازی) مجاز است.

تبصره ۴. ملاک نمره قبولی برای معادل سازی واحدهای دانشجویان پذیرفته شده در دانشگاه الزهرا که درخواست تغییر رشته دارند حداقل ۱۰ و در صورت انتقال توأم با تغییر رشته از دانشگاه‌های دیگر، معادل‌سازی با تائید گروه آموزشی تنها برای دروسی انجام می‌شود که دارای نمره حداقل ۱۲ باشند، معادل‌سازی در دوره‌های هم‌عرض مجاز بوده و مطابق دستورالعمل معادل‌سازی مصوب شورای آموزشی دانشگاه، انجام می‌شود.

دستورالعمل معادل‌سازی دروس مقطع کارشناسی

- واحدهای درخواستی برای معادل‌سازی باید در یکی از دانشگاه‌های مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (داخل یا خارج از کشور) یا وزارت بهداشت گذرانده شده باشد. معادل‌سازی در دوره‌های هم عرض و بالاتر امکان‌پذیر است.
- نمرات ۱۷ و بالاتر دروس دانشگاه‌های آزاد و غیر انتفاعی (پذیرش با آزمون و آموزش حضوری) قابل معادل-سازی می‌باشد.
- سرفصل دروس گذرانده دانشجو، حداقل ۷۵٪ با برنامه‌های مصوب شورای برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا شورای برنامه‌ریزی آموزشی دانشگاه همخوانی داشته باشد.
- سقف واحدهای قابل معادل‌سازی با توجه به لزوم رعایت کیفیت آموزشی و رعایت سنت‌های تحصیل دانشجو حداکثر تا یک سوم از واحدهای آموزشی رشته تحصیلی پذیرش شده در دانشگاه الزهرا و به تشخیص و تایید گروه آموزشی، دانشکده و تایید مدیریت خدمات آموزشی دانشگاه امکان‌پذیر است.
- به ازای حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد از دروس معادل‌سازی شده، یک نیمسال از سنت‌های تخصصی دانشجو کاسته می‌شود.
- درخواست معادل‌سازی دروس، پس از تأیید گروه و دانشکده لازم است در اولین فرصت ممکن بعد از پذیرش، جهت بررسی به مدیریت خدمات آموزشی دانشگاه ارسال شود.
- ضریب معادل‌سازی نمرات براساس کیفیت و ویژگی‌های دانشگاه یا رشته مبدأ و مقصد توسط گروه آموزشی و دانشکده با رعایت موارد آموزشی تعیین شده و سپس دروس معادل سازی می‌شود.
- نمره دانشجو در دروس مورد تقاضا حداقل ۱۲ باشد.
- دروسی که دانشجویان انتقالی و یا تغییر رشته در دانشگاه الزهرا گذرانده‌اند نمره قبولی ملاک است.
- پذیرش دو درس یکسان از نظر عنوان و محتوا و لی با تعداد واحد درسی متفاوت به شرطی امکان‌پذیر است که، تعداد واحد درس گذرانده شده بیش از تعداد واحد درسی باشد که قرار است تطبیق داده شود.
- معادل‌سازی دروس از دوره روزانه بعد از لغو تعهد خدمت آموزش رایگان امکان‌پذیر است.
- برای دانشجویان انصرافی و اخراجی، صرفا دروس پذیرفته شده در کارنامه ثبت و در میانگین نیمسال و میانگین کل دوره دانشجو محاسبه می‌شود.
- برای دانشجویان تغییر رشته داخل دانشگاه لازم است در کاربرگ معادل‌سازی شماره دروس رشته مبدأ، اعم از دروس پذیرفته شده و نپذیرفته درج شود. دروس پذیرفته شده نیز در گزارش ۱۰۷ گلستان معادل‌سازی شده باشد (امکان حذف و یا جایگزین شدن دروس وجود ندارد).
- سنت‌های آموزشی دانشجویان انتقالی (انتقال از خارج کشور) از تاریخ شروع به تحصیل در دانشگاه مبدأ می‌باشد. کلیه دروس پذیرفته شده و پذیرفته نشده در کارنامه ثبت و نمرات واحدهای معادل‌سازی شده آنها در معدل نیمسال و معدل کل منظور می‌شود و به ازای هر ۱۲ واحد تطبیق یک نیمسال از سنت‌های دانشجو کسر می‌شود.

دستورالعمل تغییررشته داخلی دانشگاه

دانشجوی دوره کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط ذیل می تواند از یک رشته به رشته دیگر در دانشگاه تغییررشته

دهد :

- (الف) کسب کد رشته قبولی در رشته مورد نظر براساس کارنامه تغییر رشته و انتقال (کارنامه محترمانه)
- (ب) وجود رشته تحصیلی مورد تقاضای دانشجو در دانشگاه
- (ج) امکان اتمام تحصیل دانشجو در سالهای مجاز باقی مانده
- (د) موافقت گروه های آموزشی مبداء و مقصد و تأیید مدیریت خدمات آموزشی دانشگاه
- (ه) تغییررشته از نوبت دوم به روزانه، از غیرحضوری به نیمه حضوری و حضوری ممنوع ولی عکس آن مجاز است.
- دانشجوی متقاضی تغییررشته لازم است درخواست کتبی خود را به مدیریت خدمات آموزشی ارائه کند.

دستورالعمل انتقال توام با تغییررشته از دانشگاه الزهرا به سایر دانشگاه ها

دانشجوی دوره کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط ذیل می تواند از یک رشته به رشته دیگر در سایر دانشگاهها

تغییررشته دهد :

- (الف) کسب کد رشته قبولی در دانشگاه و رشته مورد نظر براساس کارنامه تغییر رشته و انتقال (کارنامه محترمانه)
- (ب) موافقت گروه های آموزشی دانشگاه الزهرا و تأیید مدیریت خدمات آموزشی دانشگاه
- (ج) اعلام موافقت دانشگاه مقصد
- (د) پذیرش قطعی و ارسال مدارک دانشجوی متقاضی انتقال توام با تغییررشته پس از اعلام موافقت دانشگاه مقصد امکانپذیر است.
- (ه) تغییررشته از نوبت دوم به روزانه، از غیردولتی به دولتی، از غیرحضوری به نیمه حضوری و حضوری ممنوع ولی عکس آن مجاز است
- دانشجوی متقاضی تغییررشته لازم است درخواست کتبی خود را به مدیریت خدمات آموزشی ارائه کند.

ماده ۱۳. انتقال دانشجو، در صورت تایید دانشگاه مبدأ و موافقت دانشگاه مقصد، بلامانع است.

تبصره ۱. انتقال دانشجو از دانشگاه غیردولتی به دولتی، از شهریه پرداز به رایگان، از غیرحضوری به نیمه حضوری و حضوری ممنوع، ولی عکس آن مجاز است.

تبصره ۲. دانشجویانی که از طریق ارسال درخواست به سامانه سجاد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ۴ نیمسال مهمنان دانشگاه الزهرا بوده اند به شرط کسب حد نصاب معدلی برابر یا بالاتر از میانگین معدل دانشجویان هم رشته و هم ورودی می توانند مدارک مستند خود را در سامانه آموزشی گلستان بارگذاری و درخواست انتقال به دانشگاه الزهرا را در صورت موافقت گروه آموزشی، دانشکده و کمیسیون موارد خاص پیگیری کنند. شرایط مهمانی از دانشگاه الزهرا به سایر دانشگاه ها و انتقال از دانشگاه الزهرا به سایر دانشگاه ها به استناد آئین نامه مهمانی و انتقال به تاریخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۲ به شماره ۴/۱۸۶۰۹۷ و مصوبات تکمیلی سازمان امور دانشجویان انجام خواهد شد.

تبصره ۳. انتقال و مهمانی کامل در همه حالت‌ها از یک موسسه به موسسه دیگر در یک شهر ممنوع است و مهمانی تک درس تا ۸ واحد مجاز است.

ماده ۱۴. دانشگاه موظف است، برای هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش، یکی از اعضای هیئت علمی مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان "راهنمای آموزشی" تعیین و براساس سازوکار مصوب دانشگاه، بر نحوه عملکرد او نظارت کند.

تبصره ۱. ضوابط مربوط به چگونگی انتخاب و شرح وظایف استاد راهنما تابع دستورالعمل‌های ابلاغ شده از سوی معاون آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشگاه است.

ماده ۱۵. نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۲ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد، آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود. سقف مجاز مشروط اعم از متولی یا متناوب، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال است.

تبصره ۱. آموزش دانشکده باید به دانشجویی که برای بار اول و یا دوم مشروط می‌شود، نامه اخطار کتبی بدهد.
تبصره ۲. چنانچه دانشجویی ۳ نیمسال متولی یا متناوب مشروط شده باشد از تحصیل محروم و نامه اخراج از طرف امور آموزشی دانشگاه به نشانی منزل وی ارسال می‌شود. ادامه تحصیل دانشجویان فوق در شرایط خاص منوط به صدور مجوز از کمیسیون موارد خاص دانشگاه است.

تبصره ۳. دانشجوی اخراجی (اخراج مشروطی، اخراج اتمام سنت) موظف است به تعهدات خود در خصوص آموزش رایگان عمل کند. تحويل هر گونه مدرک تحصیلی (دیپلم دوره متواسطه، دانشنامه، گواهی نامه موقت، ریزنمرات مقطع/مقاطع قبلی) منوط به تسویه حساب دانشجو با دانشگاه است.

ماده ۱۶. در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد در سی (شامل حداقل ۱۰ واحد دروس عمومی و مابقی از سایر دروس دوره) را با نمره قبولی بگذراند و میانگین کل واحدهای اخذ شده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، می‌تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت، به چنین دانشجویی و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط یک گواهی، مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده خواهد شد.

تبصره ۱. مدرک کاردانی براساس درخواست دانشجو، صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو، صادر می‌شود.

تبصره ۲. دانشجوی واجد شرایط ماده ۱۶ به شرط نداشتن نمره ناتمام، برای دریافت مدرک کاردانی درخواست خود را به همراه مستندات در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان برای بررسی در شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشگاه ثبت کند.

تبصره ۳. چنانچه دانشجوی متقاضی دریافت مدرک کاردانی، بیش از واحدهای مورد نیاز (۶۸ واحد) را با میانگین کل زیر ۱۲ گذرانده باشد، می‌توان دروسی را ملاک برای صدور مدرک کاردانی قرار داد که میانگین کل ۱۲ یا بیشتر باشد، به شرط آن که تغییری در تعداد نیم سالهای مشروط دانشجو ایجاد نشود. در اجرای این تبصره؛ تعداد واحدها و نمرات کسب شده در دروسی که در معدل کل دانشجو محاسبه نشده است در کارنامه وی ثبت و باقی خواهد ماند.

ماده ۱۷. ملاک دانشآموختگی برای دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته، گذراندن کلیه واحدهای دوره و داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی کارشناسی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۲ باشد؛ جهت جبران معدل با ارائه مستندات و رای موافقت کمیسیون موارد خاص، تنها یک نیم سال «با رعایت سقف مجاز سنتوات تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۲۰ واحد از درس‌هایی که در آن نمره بین ۱۰ تا ۱۲ را احراز کرده و با پرداخت شهریه مصوب دانشگاه، میانگین کل دوره را به ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند، در غیر این صورت دانشجو دانشآموخته محسوب نمی‌شود.

ماده ۱۸. تاریخ دانشآموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس در کارنامه دانشجو است.

تبصره ۱. تاریخ دانشآموختگی دوره کارشناسی در دانشگاه الزهرا برای دانشجویانی که تا قبل از ۳۰ بهمن ماه کلیه درس‌های دوره کارشناسی را گذرانده‌اند، ۳۰ بهمن ماه و دانشجویانی که تا قبل از ۳۱ تیرماه کلیه درس‌های دوره کارشناسی را گذرانده‌اند، ۳۱ تیرماه و برای دانشجویانی که در بازه تابستان کلیه درس‌های دوره کارشناسی را گذرانده‌اند، ۳۱ شهریور ماه در گواهی موقت و دانشنامه ثبت می‌شود.

تبصره ۲. دفاع از پایان‌نامه/ ر ساله فقط برای دانشجویان دوره‌های کارشناسی ار شد، دکترای حرفه‌ای و دکترا تخصصی در نظر گرفته شده است و برای دانشجویان سایر دوره‌ها (کاردانی و کارشناسی) موضوعیت ندارد؛ مگر آنکه در سرفصل مصوب برنامه درسی رشته تحصیلی توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ شده باشد.

تبصره ۳. دانشجویانی که درس پژوهش (پژوهش پایانی) و یا درس معرفی به استاد را در آخرین نیم سال تحصیلی اخذ کرده‌اند، تاریخ دانشآموختگی آن‌ها، زمان ثبت نهایی نمره آن درس توسط استاد است.

تبصره ۴. مهلت ثبت نمره دروس کارآموزی، کارورزی و پژوهش (پژوهش پایانی)، در صورت اخذ درس در نیمسال اول هر سال تحصیلی، آخرین روز اسفند ماه و در صورت اخذ درس در نیمسال دوم، آخرین روز شهریور ماه است. در صورتی که دانشجو در این بازه زمانی نمره قبولی کسب نکند، لازم است دوباره در آن درس ثبت نام کند.

▪ دوره کارشناسی ارشد

ماده ۱۹. مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد، چهار نیم سال یا دو سال است.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجو در مدت مقرر دانش آموخته نشود، دانشگاه اختیار دارد مدت تحصیل وی را حداکثر تا دو نیم سال افزایش دهد.

تبصره ۲. تمدید سنتوات در نیم سال پنجم تحصیلی، طبق تقویم آموزشی دانشگاه، با ثبت درخواست دانشجو در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان و با تایید استاد راهنمای، شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده انجام می شود.

تبصره ۳. تمدید سنتوات تحصیلی در نیم سال ششم تحصیلی، طبق تقویم آموزشی دانشگاه، با ثبت درخواست دانشجو در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان و با تایید استاد راهنمای، شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده و با پرداخت هزینه، طبق تعریف مصوبه هیات امنای دانشگاه انجام می شود.

تبصره ۴. چنانچه دانشجو تا پایان نیم سال ششم تحصیلی دانش آموخته نشود، اخراج اتمام سنتوات شده و از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۵. تمدید سنتوات تحصیلی دانشجویان بورسیه بعد از اتمام مدت بورس، منوط به پرداخت شهریه است.

تبصره ۶. تحصیل همزمان دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در دانشگاه و سایر موسسات اعم از دولتی و غیردولتی ممنوع است.

ماده ۲۰. مجموع واحدهای دوره کارشناسی ارشد ۳۲ واحد است که از این تعداد تا سقف ۲۸ واحد آموزشی و ۴ تا ۶ واحد پایان نامه می باشد.

تبصره ۱. در رشته هایی که تعداد واحدهای درسی و پایان نامه با آنچه در ماده ۲۰ ذکر شده متفاوت است، ملاک سرفصل برنامه درسی مصوب رشته - گرایش خواهد بود.

ماده ۲۱. انتخاب حداقل ۸ واحد در هر نیم سال برای دانشجو الزامی است.

تبصره ۱. در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حد نصاب شود، آن نیم سال به عنوان یک نیم سال کامل، جزو سنتوات تحصیلی وی محسوب می شود.

تبصره ۲. چنانچه تعداد واحد دانشجو با دلایل موجه و خارج از اراده وی در یک نیم سال زیر حد نصاب (۸ واحد) باشد، باید حداکثر تا ۲ هفته پس از حذف و اضافه، نسبت به اخذ مجوز از شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشگاه اقدام کند و آن نیم سال به عنوان یک نیم سال کامل، جزو سنتوات تحصیلی وی محسوب می شود، اما در مشروط شدن دانشجو بی تاثیر است.

تبصره ۳. در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حد نصاب شود، آن نیم سال به عنوان یک نیم سال کامل جزو سنتوات تحصیلی وی محسوب می شود اما میانگین نمرات نیم سال زیر حد نصاب در ممتاز شدن جهت تخفیف شهریه دانشجو بی تاثیر است.

تبصره ۴. دانشجو در هر نیمسال تحصیلی می‌تواند حداقل ۸ و حداکثر ۱۴ واحد درسی انتخاب کند. دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است.

تبصره ۵. در صورت انتخاب همزمان واحدهای درسی با دروس جبرانی یا کمبود در نیمسال اول یا دوم و همچنین در صورت انتخاب همزمان واحدهای در سی با پایان‌نامه در آخرین نیمسال آموزشی، تعداد واحدها تا ۱۶ واحد قابل افزایش است.

دستورالعمل دروس جبرانی

۱- تعداد واحدهای دروس جبرانی به تشخیص گروه آموزشی، حداکثر ۱۲ واحد از میان درس‌های دوره کارشناسی است که دانشجو در دوره کارشناسی نگذرانده باشد.

۲- درس‌های جبرانی هر دانشجو باید در اولین نیمسال تحصیلی تا پایان حذف و اضافه، به پیشنهاد گروه آموزشی و تایید دانشکده به تحصیلات تكمیلی دانشگاه اعلام شود. در غیر این صورت، فرض بر عدم نیاز دانشجو به درس‌های جبرانی خواهد بود. در صورت پیشنهاد گروه و تایید دانشکده، ارائه دروس جبرانی در نیمسال دوم هم مجاز است.

۳- کسب حداقل نمره قبولی ۱۲ در دروس جبرانی الزامی است. نمره دروس جبرانی در کارنامه دانشجو ثبت می‌شود؛ ولی در احتساب میانگین نمرات نیمسال تحصیلی وی و میانگین کل دوره، منظور نمی‌شود.

۴- در صورتی که تعداد دروس جبرانی اخذ شده حداقل ۸ واحد باشد، آن نیمسال برای دروس جبرانی در سقف سنتوات تحصیلی دانشجو محسوبه نمی‌شود. به عبارت دیگر، یک نیمسال به سنتوات تحصیلی دانشجو اضافه می‌شود.

۵- در صورت انتخاب همزمان واحدهای درسی با دروس جبرانی در نیمسال اول یا دوم، تعداد واحدها تا ۱۶ واحد قابل افزایش است.

۶- هزینه این دروس، طبق تعریفه مصوب هیات امنی دانشگاه، از دانشجو دریافت می‌شود. لذا گروه‌های آموزشی از ارائه غیرضروری این دروس اجتناب کنند.

دستورالعمل دروس کمبود

۱- گذراندن دروس کمبود بر اساس برنامه درسی مصوب هر رشته و یا گرایش الزامی است.

۲- در انتخاب درس‌ها برای نیمسال اول، اولویت با درس‌های کمبود است.

۳- کسب حداقل نمره قبولی ۱۲ در دروس کمبود الزامی است. نمره دروس کمبود در کارنامه دانشجو ثبت می‌شود، ولی در احتساب میانگین نمره‌های نیمسال تحصیلی وی و میانگین کل منظور نمی‌شود، مگر اینکه در برنامه در سی به صراحة، محاسبه آن در میانگین نیمسال و میانگین کل قید شده باشد.

۴- در صورت اخذ همزمان درس‌های کمبود با دروس اصلی، تعداد واحدهای دانشجو تا ۱۶ واحد قابل افزایش است.

۵- اخذ این دروس برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان هزینه ندارد.

ماده ۲۲. تغییر رشته یا انتقال دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

تبصره ۱. با توجه به امکان انتقال دانشجویان دوره کارشناسی ارشد از موسسات و دانشگاه‌های خارج به داخل، معادلسازی و محاسبه سنوات آموزشی دانشجویان انتقالی (انتقال از خارج کشور) مطابق آینه نامه انتقال دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در دانشگاه‌های خارج از کشور به دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی داخل کشور مصوب وزارت علوم انجام می‌شود.

دستورالعمل معادلسازی دروس

۱- واحدهای درخواستی برای معادلسازی باید در یکی از دانشگاه‌های مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (داخل یا خارج از کشور) گذرانده شده باشد. معادل سازی دروس دانشگاه‌های پیام نور، غیردولتی، آزاد، پردیس خودگردان و مجازی به این دانشگاه امکان‌پذیر نیست.

۲- نمره دانشجو در دروس مورد تقاضا حداقل ۱۵ باشد.

۳- درخواست معادل سازی دروس به صورت کتبی به همراه نمرات تایید شده باید توسط دانشجو در نیمسال اول تحصیلی قبیل از شروع بازه زمانی حذف و اضافه به مدیرگروه آموزشی ارائه شود.

۴- درخواست معادل سازی دروس، پس از تأیید گروه و دانشکده، باید در اولين نیم سال تحصیلی و تا قبل از اتمام مهلت حذف و اضافه دانشجو به مدیریت تحصیلات تكمیلی دانشگاه ارسال شود، به شرط آنکه بیش از دو سال از وقفه تحصیلی دانشجو نگذشته باشد. این مدت به تشخیص گروه آموزشی تا یک سال دیگر قابل تمدید است.

۵- سرفصل دروس گذرانده دانشجو، حداقل ۷۵ درصد با برنامه‌های مصوب شورای برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا شورای برنامه‌ریزی آموزشی دانشگاه همخوانی داشته باشد.

۶- معادل سازی حداکثر تا یک سوم از واحدهای آموزشی، به تشخیص گروه آموزشی، تایید دانشکده و تایید مدیر تحصیلات تكمیلی دانشگاه امکان‌پذیر است.

۷- حداکثر یک سوم از واحدهای آموزشی گذرانده دانشجویان انصرافی و اخراجی به دلیل دو نیمسال مشروطی که مجدد در دانشگاه الزهرا پذیرفته می‌شوند، قابل معادل سازی است؛ اما دادشجویانی که به دلیل اتمام‌سنوات، مجددا در دانشگاه الزهرا پذیرفته می‌شوند کلیه واحدهای آموزشی گذرانده قابل معادل سازی است. قوانین آموزش رایگان برای این دسته از دانشجویان لازم الاجرا است.

۸- پذیرش دو درس یکسان از نظر عنوان و محتوا ولی با تعداد واحدهای متفاوت به شرطی امکان‌پذیر است که، تعداد واحد درس گذرانده شده بیش از تعداد واحد در سی باشد که قرار است تطبیق داده شود. (به طور مثال: درس سه واحدی به جای درس دو واحدی قابل تطبیق است و بالعکس آن امکان‌پذیر نیست).

۹- به ازای هر ۸ تا ۱۴ واحد از دروس معادل سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می‌شود.

۱۰- نمرات دروس پذیرفته و معادل سازی شده دانشجویان انصارافی و اخراجی، در کارنامه ثبت و در میانگین نیم سال و میانگین کل دوره دانشجو محاسبه می شود.

۱۱- در خصوص دانشجویان انتقالی (انتقال از داخل کشور، در صورت موافقت کمیسیون موارد خاص دانشگاه) تمام نمرات در سی دانشجو در دانشگاه مبدا اعم از قبولی، ردی، پذیرفته و پذیرفته نشده، عیناً در کارنامه دانشجو ثبت ولی فقط نمرات دروس معادل سازی شده طبق بندهای قبلی در میانگین نیم سال و میانگین کل دوره دانشجو محاسبه می شود. در ضمن سوابق آموزشی دانشجوی انتقالی از لحاظ مشروطی و سنوات تحصیل به سوابق آموزشی در دانشگاه مقصد اضافه می شود.

۱۲- سنوات آموزشی دانشجویان انتقالی (انتقال از خارج کشور) در دانشگاه مبدا، صرف نظر از تاریخ شروع و طول مدت زمان تحصیل در دانشگاه مبدا، صرفاً متناسب با واحدهای معادل سازی شده وی محاسبه و ثبت می شود و میانگین نمرات واحدهای معادل سازی شده آنها نیز در میانگین نیم سال و میانگین کل منظور می شود.

ماده ۲۳. نمره ارز شیابی هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محسوبه می شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۱۲ است. میانگین کل قابل قبول در هر نیم سال ۱۱۴ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیم سال کمتر از ۱۴ باشد، دانشجو در آن نیم سال مشروط تلقی می شود.

تبصره ۱. دانشجویی که در دو نیم سال تھصیلی اعم از متواالی یا متناوب، م شرط شود از ادامه تھصیل محروم می شود.

تبصره ۲. در صورت مشروطی برای بار اول اخطار کتبی توسط دانشکده به دانشجو داده می شود و برای بار دوم نامه اخراج آموزشی از طرف تحصیلات تكمیلی دانشگاه به نشانی منزل وی فرستاده می شود.

تبصره ۳. دانشجو در صورت به دست نیاوردن نمره قبولی در هر درس، باید درس را در نیمسال های بعدی انتخاب کند؛ اگر آن درس در نیمسال مربوطه ارائه نشده و دانش آموختگی وی منوط به اخذ آن درس باشد، در این صورت دانشجو می تواند با ارائه نامه استاد راهنمایی بر تعیین تاریخ دفاع در آن نیمسال و با تایید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه، دانشکده و شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشگاه درس را به صورت معرفی به استاد اخذ کند.

تبصره ۴. دانشجوی اخراجی (اعم از اخراج مشروطی، اخراج اتمام سنوات و...) موظف است به تعهدات خود در خصوص آموزش رایگان عمل کند. تحويل هر گونه مدرک تحصیلی (دانشنامه، گواهی نامه موقت) منوط به تسويه حساب دانشجو با دانشگاه و تعیین تکلیف تعهد آموزش رایگان مقطع ناتمام مطابق دستورالعمل جامع ايفای تعهد خدمت آموزش رایگان است.

ماده ۲۴. دانشجو پس از انجام کار تحقیقاتی خود و تدوین پایان نامه و تایید استاد راهنمای، مجاز است در حضور هیات داوران از پایان نامه خود دفاع کند.

- فرایند و ضوابط تصویب پیشنهاده پژوهشی^۱ پایان نامه به شرح ذیل است:

^۱ Proposal

تبصره ۱. دانشجو موظف است، تا قبل از پایان نیمسال دوم تحصیلی، نسبت به انتخاب و تعیین استاد راهنمای پایان نامه و ثبت زمینه پیشنهادی خود در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان اقدام کند.

تبصره ۲. استاد راهنمای میان اعضا هیات علمی گروه آموزشی با داشتن مدرک دکتری و حداقل مرتبه استادیاری و با تصویب و تایید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده تعیین می شود.

تبصره ۳. در صورت نیاز، بنا به پیشنهاد و تایید استاد راهنمای استاد راهنمای دوم یا مشاور از بین اعضای هیأت علمی با مدرک دکتری با تأیید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده انتخاب می شود.

تبصره ۴. در صورت نیاز به انتخاب استاد راهنمای دوم که عضو هیات علمی نباشد، تنها از بین متخصصان با سابقه موسسات اجرایی، مراکز علمی، پژوهشی یا صنعتی با مدرک دکتری و زمینه تخصصی مرتبط با پایان نامه، پس از تایید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده امکان پذیر است.

تبصره ۵. انتخاب استاد مشاور از بین متخصصان با سابقه موسسات اجرایی، مراکز علمی، پژوهشی یا صنعتی و زمینه تخصصی مرتبط با پایان نامه، پس از تایید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده امکان پذیر است.

تبصره ۶. استفاده از دانشجویان دکتری بعنوان استاد راهنمای دوم و مشاور مجاز نیست.

تبصره ۷. مهلت تعیین یا تغییر استاد راهنمای دوم و مشاور تا پایان نیمسال سوم تحصیلی می باشد.

تبصره ۸. دانشجو موظف است، با نظر استاد (ان) راهنمای و مشاور، پیشنهاده پژوهشی پایان نامه خود را حداکثر تا قبل از پایان نیمسال سوم تحصیلی در پیشخوان خدمت سامانه آموزشی گلستان ثبت و تا تصویب نهایی آن در شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده پیگیری کند.

تبصره ۹. پس از انتخاب واحد پایان نامه در نیمسال سوم تحصیلی، دانشجو موظف است در هر نیمسال تحصیلی تا قبل از دفاع، نسبت به ثبت نام و اخذ واحد پایان نامه اقدام کند.

تبصره ۱۰. دانشجو موظف است، بعد از اخذ واحد پایان نامه در پایان هر نیمسال، گزارش پیشرفت کار خود را با تأیید استاد (ان) راهنمای و مدیر گروه آموزشی، طبق کاربرگ تهیه شده جهت درج در پرونده و انجام مراحل ثبت نام در نیمسال بعدی، به کارشناس آموزش دانشکده ارائه کند.

تبصره ۱۱. در شرایط خاص و با ذکر دلایل موجه، استاد راهنمای تواند تغییر موضوع پایان نامه را در سالهای دانشجو درخواست کند. تغییر موضوع پایان نامه که منجر به تغییرات اساسی در پیشنهاده پژوهشی شود، باید مجدد به تصویب شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده بر سد. در این صورت همچنان شرط گذشت حداقل چهار ماه از زمان تصویب مجدد در شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشکده برای صدور مجوز دفاع الزامی است.

تبصره ۱۲. دانشکده نمی تواند بدون مجوز تحصیلات تكمیلی دانشگاه جلسه دفاع را برگزار کند. همچنین باید در ترکیب هیات داوران، زمان و مکان جلسه دفاع تغییر ایجاد کند. هرگونه تغییر باید با تایید مدیر تحصیلات تكمیلی دانشگاه انجام گیرد.

• فرایند و ضوابط جلسه دفاع به شرح ذیل است:

تبصره ۱۳. صدور مجوز دفاع منوط به گذشت حداقل چهار ماه از زمان تصویب پیشنهاده پژوهشی (پروبوزال) در شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشکده است.

تبصره ۱۴. برای صدور مجوز دفاع از پایان نامه باید درخواست دفاع از طریق پیشخوان خدمت سامانه آموزشی گلستان تا ۰ روز پیش از دفاع، به تحصیلات تكمیلی دانشگاه ارسال شود.

تبصره ۱۵. هیات داوران متشکل از استاد(ان) راهنمای، استاد(ان) مشاور، داور داخلی، داور خارجی و نماینده تحصیلات تكمیلی دانشگاه است. داور داخلی، می‌تواند نقش نماینده تحصیلات تكمیلی دانشگاه (استاد ناظر) را نیز بر عهده داشته باشد.

تبصره ۱۶. حضور استاد راهنمای اول، داور داخلی، داور خارجی و نماینده تحصیلات تكمیلی دانشگاه (استاد ناظر) در جلسه دفاع الزامی است.

تبصره ۱۷. در موارد خاص و در صورت غیبت استاد راهنمای دوم یا استاد(ان) مشاور ارائه وکالت کتبی به همراه نمره ارزیابی پایان نامه به استاد راهنمای اول الزامی است. استاد راهنمای اول موظف است از طرف استاد راهنمای دوم / مشاور غایب، صور تجلیسه دفاع را امضا کند.

تبصره ۱۸. داور خارجی باید دارای مدرک دکتری و عضو هیات علمی یکی از دانشگاه‌ها یا موسسات مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد. در صورت تشخیص شورای گروه، استفاده از داوران خارجی مراکز علمی-پژوهشی یا صنعتی معتبر باید با تایید تحصیلات تكمیلی دانشگاه باشد.

تبصره ۱۹. استادان بازنشسته دانشگاه‌های می‌توانند به عنوان داور خارجی جلسات دفاع از پایان نامه دعوت شوند.

ماده ۲۵. نمره پایان نامه، در میانگین کل دوره محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی، به شرح زیر انجام می‌شود:

الف - قبول با درجه

- عالی (نمره ۲۰-۱۹)

- خیلی خوب (نمره ۱۸-۱۸/۹۹)

- خوب (نمره ۱۷-۱۷/۹۹)

- متوسط (نمره ۱۵-۱۵/۹۹)

ب- مردود (کمتر از ۱۴)

تبصره ۱. ارزشیابی پایان نامه و فراغت از تحصیل دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد، باید منوط به پذیرش یا چاپ مقاله باشد.

تبصره ۲. چنانچه پایان نامه غیرقابل قبول (مردود) ارزیابی شود، دانشجو می‌تواند حداقل یک نیم سال در مدت مجاز تحصیل، در یک جلسه دفاع دیگر، دوباره از پایان نامه خود دفاع کند. دانشجویی که در این فرصت نتواند با موفقیت از پایان نامه خود دفاع کند، اخراج محسوب شده و از ادامه تحصیل و دریافت مدرک محروم می‌گردد.

تبصره ۳. دانشجو موظف است، پس از دفاع و گرفتن تایید انجام اصلاحات از استاد راهنمای، نسخه نهایی پایان نامه خود را براساس دستورالعمل تدوین و نگارش پایان نامه دانشگاه آماده کند و حداقل تا دو ماه بعد از تاریخ دفاع، تحويل پایان نامه اصلاح شده خود را از طریق پیشخوان سامانه آموزشی گلستان انجام دهد.

ماده ۲۶. ملاک دانش آموختگی، گذراندن کلیه واحدهای دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۴ و موفقیت در دفاع از پایان نامه است.

تبصره ۱. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی کار شناسی ارشد پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۴ باشد، دانشجو اجازه دفاع از پایان نامه را ندارد و تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنتوں تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداقل ۸ واحد از درس‌هایی که در آن نمره بین ۱۲ تا ۱۴ را احراز کرده و با پرداخت شهریه مصوب دانشگاه، میانگین کل دوره را به ۱۴ برساند تا به وی اجازه دفاع از پایان نامه داده شود.

تبصره ۲. چنانچه میانگین نمرات کل دوره دانشجو پس از اخذ دروس جهت جبران معدل، کمتر از ۱۴ باشد و موفق به جبران معدل نشود؛ اخراج محسوب شده و از ادامه تحصیل و دریافت مدرک محروم می‌شود.

تبصره ۳. دانشگاه می‌تواند به دانشجویی که به هر دلیلی نتواند در سنتوں مجاز، دوره تحصیلی را به پایان برساند، برابر ضوابط، فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را اعطای کند.

تبصره ۴. تاریخ دانشآموختگی، روز دفاع و کسب درجه قبولی از پایان نامه است.

ماده ۲۷. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین پایان نامه، مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی برداری و مانند اینها) شود و تخلف او از سوی دانشگاه تایید گردد، از ادامه تحصیل محروم و اخراج می‌شود.

تبصره ۱. احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی دانشگاه، منجر به ابطال مدرک تحصیلی صادر شده خواهد شد.

▪ دوره دکتری تخصصی

ماده ۲۸. مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی حداقل ۶ و حداقل ۸ نیمسال است. تحصیل در این دوره به صورت تمام وقت است.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجو در مدت مقرر دانشآموخته نشود، دانشگاه اختیار دارد مدت تحصیل وی را حداقل دو نیمسال افزایش دهد.

تبصره ۲. تمدید سنتوں تحصیلی در نیمسال نهم، طبق تقویم آموزشی دانشگاه با ثبت درخواست دانشجو در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان و با تایید استاد راهنمای، شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده و بدون پرداخت شهریه انجام می‌شود.

تبصره ۳. تمدید سنتوں تحصیلی در نیمسال دهم، طبق تقویم آموزشی دانشگاه با ثبت درخواست دانشجو در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان و با تایید استاد راهنمای، شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده و با پرداخت هزینه، طبق تعریفه مصوب هیات امنی دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۴. در صورت عدم موفقیت دانشجو برای احراز شرایط دفاع در مدت مذکور، درخواست تمدید سنتوں تا دو نیمسال دیگر، پس از ثبت درخواست توسط دانشجو در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان در کمیسیون موارد خاص قابل برسی است. در نیمسال یازدهم و دوازدهم با تایید نظر استاد راهنمای و بارگذاری کاربرگ "گزارش پیشرفت تحصیلی دانشجویان دکتری برای تمدید سنتوں نیمسال تحصیلی یازدهم/دوازدهم" و مستندات مربوطه، وضعیت تحصیلی دانشجو بررسی و متناسب با کمیت و کیفیت فعالیت‌های علمی- پژوهشی دانشجو، در

مورد مدت و چگونگی ادامه تحصیل او تضمین گیری خواهد شد. در نیم سال دوازدهم حضور استاد راهنمای کمیسیون موارد خاص دانشگاه الزامی است.

تبصره ۵. تمدید سنتوای تحصیلی دانشجویان بورسیه بعد از اتمام مدت بورس، منوط به پرداخت شهریه است.

تبصره ۶. تحصیل همزمان دانشجوی این دوره در همان دوره یا سایر دوره‌های تحصیلی ممنوع است.

ماده ۲۹. تعداد واحدهای درسی دوره دکتری تخصصی ۳۶ واحد است که از این تعداد، ۱۲ تا ۱۸ واحد آموزشی و ۱۸ تا ۲۴ واحد پژوهشی است که باید در برنامه درسی هر رشته تحصیلی لحاظ شود.

تبصره ۱. در رشته‌هایی که تعداد واحدهای درسی و رساله با آنچه در ماده ۲۹ ذکر شده متفاوت است، ملاک سرفصل برنامه درسی مصوب رشته- گرایش خواهد بود.

تبصره ۲. دانشجو در هر نیم‌سال تحصیلی لازم است حداقل ۶ و حداکثر ۱۰ واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره ۳. در صورت اخذ هم زمان دروس اصلی و جبرانی دانشجو، تعداد واحدها تا ۱۲ واحد قابل افزایش است.

تبصره ۴. دانشجو می‌تواند پژوهش خود را در مرحله آغاز شی آغاز کند ولی ثبت نام واحد رساله منوط به دفاع از پیشنهاده پژوهشی رساله است.

تبصره ۵. دانشجو موظف است تا پیش از آغاز آزمون‌های درسی نیم‌سال اول تحصیلی، درخواست برنامه آموزشی- پژوهشی خود را با نظر استاد راهنمای و تایید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان ثبت کند.

دستورالعمل دروس جبرانی

- دانشجو موظف است، در صورت تشخیص استاد راهنمای و گروه آموزشی، حداکثر تا ۱۲ واحد درسی را به صورت جبرانی ترجیحاً در نیم‌سال اول تحصیلی بگذراند.
- دروسی از مقطع کارشناسی ارشد در هر رشته به عنوان دروس جبرانی برای دانشجویان مقطع دکتری تعیین می‌شود که دانشجو در مقطع قبلی آنها را نگذراند.
- کسب نمره قبولی ۱۴ (همانند سایر دروس) در دروس جبرانی الزامی است، نمره این دروس در میانگین نیم‌سال و میانگین کل دانشجو محاسبه نمی‌شود.
- شهریه دروس جبرانی مستقل از نوع ورود دانشجویان دوره دکتری و با پرداخت شهریه طبق مصوب هیات امنی دانشگاه انجام می‌شود.

ماده ۳۰. نمره ارزشیابی هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ است.

تبصره ۱. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجو پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی کمتر از ۱۶ باشد، دانشجو تا پایان نیم‌سال چهارم می‌تواند با نظر استاد راهنمای و تایید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده، تنها در یک نیم‌سال تحصیلی، حداکثر ۱۰ واحد آموزشی را از دروس گذراند که نمره آنها بین ۱۴ تا ۱۶ بوده یا از سایر

- دروس مصوب رشته برای ترمیم میانگین کل با پرداخت شهریه مصوب دانشگاه اخذ کند و با موفقیت بگذراند در غیر این صورت دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.
- تبصره ۲. دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال های بعدی، همان درس / دروس مذکور یا دروس جایگزین را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره های مردودی قبلی در کارنامه تحصیلی دانشجو ثبت و در معدل نیمسال و میانگین کل دوره محاسبه می شود.
- تبصره ۳. برای ورود به مرحله ارزیابی کتبی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ از تمام دروس دوره الزامی است.

• ارزیابی کتبی جامع

تبصره ۴. صدور مجوز ارزیابی کتبی جامع دانشجوی مقطع دکتری منوط به ارائه گواهی کفایت بسنندگی زبان خارجی از بدو ورود تا پیش از شرکت در ارزیابی کتبی جامع، مطابق شیوه نامه اجرایی احراز بسنندگی زبان خارجی دانشجویان دکتری دانشگاه الزهرا می باشد.

تبصره ۵. ارزیابی کتبی جامع برای هر ورودی در هر نیمسال یک بار (دو بار در سال)، با تایید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده در بازه زمانی مصوب شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشگاه (مطابق تقویم آموزشی) برگزار می شود.

تبصره ۶. دانشجویی که میانگین کل نمره ارزیابی کتبی جامع وی کمتر از ۱۶ باشد و یا به دلیل عدم احراز شرایط نتواند در نخستین ارزیابی جامع آموزشی شرکت کند، تنها یک بار دیگر می تواند با رعایت حد نصاب سنتوات در دوره آموزشی (حداکثر تا پایان نیمسال پنجم)، در ارزیابی جامع آموزشی برای بار دوم شرکت و نمره قبولی را کسب کند. در صورتی که این حد نصاب در نوبت دوم حاصل نشود، در خصوص ادامه تحصیل او در کمی سیون موارد خاص دانشگاه تصمیم گیری خواهد شد.

تبصره ۷. مدیر گروه، برگزارکننده و دبیر جلسه ارزیابی کتبی جامع است و نظارت بر حسن اجرای مراحل ارزیابی جامع آموزشی بر عهده معاون آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشکده است.

تبصره ۸. مدیر گروه آموزشی موظف است دروس ارزیابی کتبی جامع هر دانشجو را به پیشنهاد استاد راهنمای، حداقل ۶ واحد درسی و حداکثر نیمی از واحد های گذرانده شده در دوره دکتری تعیین کند. و پس از تصویب در شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده در آغاز هر نیمسال و هنگام انتخاب واحد به دانشجو اعلام کند.

تبصره ۹. کارگروه ارزیابی کتبی جامع حداقل ۳ و حداکثر ۵ متخصص، شامل استاد راهنمای اول و اعضای هیأت علمی دارای حداقل مرتبه استادیاری است که طراح پرسشها و ارزیابی کتبی جامع هستند. این افراد توسط شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه انتخاب و با تأیید شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشکده تعیین می شوند. استاد راهنمای دوم یا مشاور می توانند جزء کارگروه ارزیابی کتبی جامع باشند.

تبصره ۱۰. مدیر گروه آموزشی موظف است پر شش های ارزیابی کتبی جامع را پس از دریافت از کارگروه ارزیابی حداقل یک روز پیش از برگزاری آزمون به معاون آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشکده تحويل دهد.

تبصره ۱۱. درخواست صدور مجوز ارزیابی کتبی جامع باید حداقل ۲ هفته قبل از تاریخ برگزاری آزمون از طریق پیشخوان سامانه آموزشی گلستان به تحصیلات تكمیلی دانشگاه ارسال شود.

تبصره ۱۲. حداقل نمره قابل قبول برای هر درس در ارزیابی کتبی جامع ۱۴ است و میانگین نمرات دروس ارزیابی کتبی جامع نباید کمتر از ۱۶ باشد. نمره ارزیابی کتبی جامع در میانگین نمرات کل دانشجو محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کمی از صفر تا بیست محاسبه و در کارنامه دانشجو ثبت می شود.

تبصره ۱۳. صورتجلسه اعلام نتیجه ارزیابی کتبی جامع بایستی حداقل دو هفته پس از برگزاری ارزیابی کتبی جامع، از طریق پیشخوان خدمت آموزش گلستان برای ثبت نمره میانگین به تحصیلات تكمیلی دانشگاه ارسال شود. همچنین، مدیرگروه باید نتیجه قبولی یا عدم قبولی در ارزیابی کتبی جامع را به صورت کتبی به اطلاع دانشجو برساند.

تبصره ۱۴. دانشجویی که میانگین کل نمره ارزیابی کتبی جامع وی، بالاتر از ۱۶ باشد ولی نمره برخی از دروس کمتر از ۱۴ باشد، تنها یک بار دیگر می تواند با اخذ مجوز از تحصیلات تكمیلی دانشگاه، حداقل تا یک ماه بعد از تاریخ برگزاری آزمون در ارزیابی همان دروس شرکت و نمره حذف صاب قبولی را کسب کند. میانگین ارزیابی کتبی جامع پس از کسب حذف صاب نمره قبولی آن درس/ دروس محاسبه و به عنوان نمره نهایی ارزیابی کتبی جامع در کارنامه دانشجو ثبت خواهد شد.

تبصره ۱۵. دانشجو می تواند پس از ثبت نمره قبولی ارزیابی کتبی جامع در کارنامه تحصیلی، گواهی پایان دوره آموزشی خود را از دانشکده دریافت کند.

ماده ۳۱. «تغییر رشته» یا «انتقال» دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

تبصره ۱. با توجه به امکان انتقال دانشجویان دوره دکتری تخصصی از موسسات و دانشگاه‌های خارج به داخل، معادلسازی و محاسبه سوابقات آموزشی دانشجویان انتقالی (انتقال از خارج کشور) مطابق آیین نامه انتقال دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در دانشگاه‌های خارج از کشور به دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی داخل کشور مصوب وزارت علوم انجام می شود.

دستورالعمل معادل‌سازی دروس در مقطع دکتری

- واحدهای درخواستی برای معادل‌سازی باید در یکی از دانشگاه‌های مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (داخل یا خارج از کشور) گذرانده شده باشد. معادل سازی دروس دانشگاه‌های پیام نور، غیردولتی، آزاد، پردیس خودگردان و مجازی به این دانشگاه امکان‌پذیر نیست.
- نمره دانشجو در دروس مورد تقاضا حداقل ۱۶ باشد. این نمرات در معدل نیمسال و معدل کل لحاظ می‌شود.
- سرفصل دروس گذرانده داشتگو حداقل ۷۵٪ با برنامه‌های مصوب شورای برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا شورای برنامه‌ریزی آموزشی دانشگاه همخوانی داشته باشد.
- پذیرش دو درس یکسان از نظر عنوان و محتوا ولی با تعداد واحدهای متفاوت به شرطی امکان‌پذیر است که تعداد واحد درس گذرانده شده بیش از تعداد واحد درسی باشد که قرار است تطبیق داده شود. (به طور مثال: درس سه واحدی به جای درس دو واحدی قابل تطبیق است و بالعکس آن امکان‌پذیر نیست).
- حداکثر تا یک سوم از واحدهای آموزشی سرفصل مصوب برنامه در سی رشته تحصیلی، به تشخیص گروه و تایید دانشکده قابل معادل‌سازی است به شرط آنکه بیش از دو سال از وقفه تحصیلی دانشجو نگذشته باشد. قوانین آموزش رایگان برای این دسته از دانشجویان لازم الاجرا است.
- به ازای هر ۱۰ تا ۱ واحد معادل‌سازی شده یک نیمسال از سنتوات مجاز تحصیلی دانشجو کاهش می‌یابد.
- فرایند درخواست معادل‌سازی دروس (تایید گروه، دانشکده و دفتر برنامه‌ریزی دانشگاه) باید در اولین نیمسال تحصیلی و تا قبل از اتمام مهلت حذف و اضافه دانشجو به مدیریت تحصیلات تكمیلی دانشگاه ارسال شود.

ماده ۳۲. تصویب طرح پیشنهادی رساله در گروه آموزشی پس از گذراندن موفقیت‌آمیز ارزیابی جامع، شرط لازم برای اجرای رساله در دوره دکتری تخصصی است.

تبصره ۱. رویکردها و سیاست‌های کلان برای جهتدهی به محورهای مطالعاتی و تحقیقاتی دانشجویان در انتخاب موضوع و نگارش رساله از سوی معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه تعیین و ضوابط و شرایط اختصاصی انجام آن، در قالب رساله را شورای آموزشی دانشگاه تصویب می‌کند.

تبصره ۲. دانشجو پس از قبولی در ارزیابی کتبی جامع موظف است، واحد ارزیابی جامع شفاهی (پیشنهاده پژوهشی رساله) را اخذ کند.

تبصره ۳. دانشجو موظف است، تا قبل از پایان نیم سال سوم تحصیلی، موضوع پیشنهادی رساله خود را با نظر استاد راهنمای و تایید در شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده انتخاب کند و کاربرگ مربوط به آن را تکمیل کند.

تبصره ۴. دانشجو می‌تواند پس از دفاع موفق از ارزیابی جامع شفاهی (دفاع از پیشنهاده پژوهشی) بخشی از فعالیت‌های پژوهشی خود را طبق آیین‌نامه فرصت مطالعاتی مصوب وزارت در مدت مجاز تحصیلی با عنوان فرصت مطالعاتی در یکی از موسسه‌های آموزش عالی داخلی یا خارجی انجام دهد.

تبصره ۵. دانشجویی که در فرصت مطالعاتی به سر برده (اعم از داخل و خارج) موظف است در هر نیم سال تحصیلی انتخاب واحد کند و آن نیمسال جزو سنتوات تحصیلی محسوب می‌شود.

• ارزیابی جامع شفاهی (دفاع از پیشنهاده پژوهشی)

تبصره ۶. دانشجو پس از قبولی در ارزیابی کتبی جامع موظف است، واحد ارزیابی جامع شفاهی را اخذ کند.

تبصره ۷. دانشجو می‌تواند پس از قبولی در ارزیابی کتسی جامع، در همان نیمسال و یا نیمسال‌های بعد (حداکثر تا پایان نیمسال ششم) در حضور هیأت داوران از ارزیابی جامع شفاهی دفاع کند.

تبصره ۸. هیأت داوران شامل استادان راهنماء مشاور و سه نفر عضو هیأت علمی با تخصص مرتبط است که از سوی استاد راهنماء پیشنهاد می‌شود. حداقل یکی از داوران باید از اعضای هیأت علمی خارج از دانشگاه با مرتبه دانشیار یا استاد تمام باشد.

تبصره ۹. درخواست برگزاری جلسه ارزیابی جامع شفاهی و نام داوران پیشنهادی استاد راهنماء، پس از تایید در شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده، برای اخذ مجوز دفاع به تحصیلات تكمیلی دانشگاه ارسال می‌شود.

تبصره ۱۰. برای صدور مجوز ارزیابی جامع شفاهی پس از تایید استاد راهنماء و مدیر گروه آموزشی در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان، معاون آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشکده باید حداقل ۱۰ روز پیش از برگزاری دفاع، درخواست دانشجو را در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان، تایید کند.

تبصره ۱۱. معاون آموزشی و تحصیلات تكمیلی هر دانشکده به عنوان نماینده تحصیلات تكمیلی دانشگاه (استاد ناظر) در جلسات ارزیابی جامع شفاهی دکتری شرکت می‌کند. در صورتی که حضور ایشان در جلسه دفاع امکان‌پذیر نباشد یا اینکه خود ایشان یکی از اعضای کمیته داوران باشد معاون آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشکده می‌تواند، جایگزین خود را از اعضای هیات علمی دانشکده به عنوان ناظر جلسه دفاع پس از درج در صورت جلسه شورای آموزشی و تحصیلات تكمیلی گروه و دانشکده به تحصیلات تكمیلی دانشگاه اعلام کند.

تبصره ۱۲. جلسه ارزیابی جامع شفاهی با حضور استاد راهنمای اول و حداقل ۲ داور از ۳ داور تعیین شده و نظارت نماینده تحصیلات تكمیلی دانشگاه رسمیت می‌یابد. حضور یک داور خارج از دانشگاه الزهرا با حداقل مرتبه دانشیاری الزامی است.

تبصره ۱۳. استادان بازنشسته دانشگاه الزهرا می‌توانند به عنوان داور خارجی جلسات دفاع از پیشنهاده پژوهشی تعیین شوند

تبصره ۱۴. دانشکده نمی‌تواند بدون مجوز تحصیلات تكمیلی دانشگاه جلسه دفاع را برگزار کند. همچنین نباید در ترکیب هیات داوران، زمان و مکان جلسه دفاع تغییر ایجاد کند. هرگونه تغییر باید با تایید مدیر تحصیلات تكمیلی دانشگاه انجام گیرد.

تبصره ۱۵. نماینده تحصیلات تكمیلی دانشگاه بدون حق رأی، ناظر بر حسن اجرای جلسه دفاع خواهد بود. نتیجه جلسه باید به صورت کیفی (قبول/رد) در صورت جلسه دفاع درج و پس از تکمیل، حداکثر یک هفته پس از برگزاری جلسه دفاع از طریق پیشخوان سامانه آموزشی گلستان به تحصیلات تكمیلی دانشگاه ارسال شود.

تبصره ۱۶. موفقیت دانشجو در ارزیابی جامع شفاهی به منزله تصویب موضوع آن است. دانشجو می‌تواند نامه ابلاغ تصویب موضوع خود را با امضا مدیر تحصیلات تكمیلی پس از ثبت نتیجه قبولی در کارنامه تحصیلی از کارشناس دانشکده دریافت کند و کارشناس دانشکده باید رونوشت آن را برای استاد/استادان راهنماء و مشاور ارسال کند.

تبصره ۱۷. در صورت عدم موفقیت دانشجو در گذراندن واحد ارزیابی جامع شفاهی تا پایان نیمسال ششم، تصمیم‌گیری درباره برگزاری ارزیابی جامع شفاهی به کمیسیون موارد خاص دانشگاه ارجاع داده می‌شود.

تبصره ۱۸. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از ارزیابی جامع شفاهی ، دانشجو می تواند به شرط تسویه حساب با دانشگاه و ارائه درخواست کتبی، گواهی گذراندن پایان دوره آموزشی را دریافت کند.

تبصره ۱۹. دانشجو باید پس از موفقیت در ارزیابی جامع شفاهی ، واحد رساله دکتری را اخذ کند.

تبصره ۲۰. دانشجو موظف است در هر نیم سال تحصیلی تا قبل از دفاع نسبت به ثبت نام و اخذ واحد رساله اقدام کند.

تبصره ۲۱. دانشجو می تواند حداقل شش ماه بعد از موفقیت در ارزیابی جامع شفاهی ، با رعایت ماده ۲۸ (مدت مجاز تحصیل) از رساله خود دفاع کند.

ماده ۳۳. دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است با نظر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنمای درخواست دانشجو و از میان اعضای هیات علمی دارای شرایط دانشگاه محل تحصیل و با مرتبه علمی حداقل استادیاری با تایید گروه آموزشی تعیین می شود. انتخاب استاد/ استادان مشاور به پیشنهاد استاد راهنمای و تایید گروه آموزشی از میان اعضای هیات علمی یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط امکان پذیر است.

تبصره ۱. استاد راهنمای اول به درخواست دانشجو و از میان اعضای هیات علمی با مدرک دکتری و حداقل مرتبه علمی استادیاری با تایید گروه آموزشی تعیین می شود؛ مشروط بر اینکه سهم استاد راهنمای اول از هدایت رساله حداقل ۵۰ درصد باشد. داشتن حداقل سه سال سابقه تدریس در دوره تحصیلات تكمیلی و اتمام راهنمایی پایان نامه حداقل سه دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه الزهرا و نیز چاپ سه مقاله علمی- پژوهشی در سه سال آخر برای استاد راهنمای ضروری است.

تبصره ۲. انتخاب استاد راهنمای دوم و استاد/ استادان مشاور به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تایید گروه آموزشی از میان اعضای هیات علمی داخلی یا اعضای هیات علمی دیگر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی کشور با مرتبه حداقل استادیاری امکان پذیر است.

تبصره ۳. انتخاب استاد/ استادان مشاور به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تایید گروه آموزشی از متخصصان دارای مدرک دکتری و با تخصص مرتبط در زمینه تخصصی رساله در جامعه و صنعت امکان پذیر است.

تبصره ۴. در صورتی که استادان مشاور دکتری بیش از یک نفر باشند، باید در صد مشارکت افراد براساس توافق طرفین در صورت جلسه گروه آموزشی ذکر شود.

تبصره ۵. مهلت تعیین استاد راهنمای دوم تا یک نیم سال و استاد مشاور تا دو نیم سال پس از موفقیت در ارزیابی جامع شفاهی امکان پذیر است.

تبصره ۶. دانشجو موظف است بعد از اخذ واحد رساله ، کاربرگ «گزارش پیشرفت رساله دکتری» را قبل از پایان هر نیم سال تحصیلی با تایید استاد راهنمای و مدیر گروه تکمیل کند و جهت انجام مراحل ثبت نام در نیم سال بعدی و همچنین درج در پرونده تحصیلی به کارشناس دانشکده تحويل دهد.

ماده ۳۴. دانشجو پس از تدوین رساله و مشروط بر تایید استاد/ استادان راهنمای از حداقل کفايت دستاوردهای علمی (چاپ یک مقاله علمی- پژوهشی معتبر و مستخرج از رساله و یا ثبت اختراع خارجی)، مجاز است در حضور هیات داوران از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۱. محدوده شاخص‌های کفایت دستاوردهای علمی توسط معاونت آموزشی و تحصیلات تكمیلی و با مشارکت معاونت پژوهشی و فناوری تعیین می‌شود و پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه قابل اجرا است.

• ویژگی‌های مقاله مستخرج از رساله

تبصره ۲. پذیرش یا چاپ مقاله باید در فهرست مجلات علمی- پژوهشی معتبر داخلی (فهرست نشریات معتبر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا نشریات علمی- پژوهشی مصوب شورای عالی حوزه علمیه نمایه شده در ISI) و یا در فهرست نشریات علمی- پژوهشی معتبر خارجی (Scopus دارای Q) باشد.

تبصره ۳. در ترتیب نام نویسندهان مقاله مستخرج از رساله، باید اول نام دانشجو، سپس نام استاد(ان) راهنمایه عنوان نفرات اصلی ذکر شود و بقیه اعضا و ترتیب نام به صلاح‌دید استاد(ان) راهنمایه ذکر شود.

تبصره ۴. در مقاله چاپ شده نام دانشجو و استاد راهنمای اول باید با وابستگی سازمانی به دانشگاه الزهرا ذکر شود. در ضمن استاد راهنمای اول مسئول مکاتبات در مقالات پذیرش یا چاپ شده مستخرج از رساله با درج ایمیل دانشگاه الزهرا می‌باشد.

تبصره ۵. اگر مقاله دانشجو، مستخرج از فعالیت‌های پژوهشی مرتبط با رساله در دوره فرست مطالعاتی در دانشگاه دیگری باشد، نوشتن نام استاد خارج از دانشگاه لازم است و دانشجو می‌تواند آدرس آن دانشگاه را به عنوان آدرس دوم ذکر کند.

تبصره ۶. در صورت پذیرش یا چاپ مقاله در مجله‌ای که استاد(ان) راهنمایه یا مشاور(ان) آن‌ها سردبیر یا مدیر مسئول مجله علمی پژوهشی هستند، باید جهت کسب مجوز دفاع از رساله همه مستندات داوری‌ها و فرایند زمانی ارسال به نشریه تا پذیرش مقاله به همراه نامه پذیرش مقاله در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان بارگذاری شود.

• فرایند و ضوابط پیش دفاع از رساله به شرح ذیل است:

تبصره ۷. برگزاری جلسه پیش دفاع از رساله دکتری الزامی است.

تبصره ۸. دانشجو موظف است، پذیرش مقاله/مقاله چاپ شده خود را قبل از انجام مراحل پیش دفاع با تایید گروه کارشناس تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال کند. سپس، کاربرگ درخواست پیش دفاع را تکمیل و مطابق فرایند تعریف شده در کاربرگ اقدام کند.

تبصره ۹. جلسه پیش دفاع با حضور استاد راهنمای اول و یک داور داخلی رسمیت می‌یابد.

تبصره ۱۰. جلسه پیش دفاع به عنوان دفاع اصلی محسوب نمی‌شود و فارغ التحصیلی دانشجو منوط به دفاع اصلی از رساله است.

• دفاع از رساله

تبصره ۱۱. دانشجو موظف است پس از برگزاری جلسه پیش دفاع موفق با تایید استاد راهنمای اول، شورای تحصیلات تکمیلی گروه و دانشکده، درخواست دفاع نهایی از رساله خود را در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان ثبت و مستندات لازم (کاربرگ پیش دفاع از رساله، فایل بی‌دی‌اف رساله و حداقل یک مقاله علمی- پژوهشی پذیرش شده/ چاپ شده معتبر مستخرج از رساله یا ثبت اختراع خارجی) را بارگذاری کند و معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده باید حداقل ۱۰ روز پیش از برگزاری جلسه دفاع، درخواست مجوز دفاع از رساله دانشجو را در پیشخوان سامانه آموزشی گلستان تایید کند.

تبصره ۱۲. معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده به عنوان نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه (استاد ناظر) در جلسات دفاع از رساله دکتری شرکت می کند. در صورتی که حضور ایشان در جلسه دفاع امکان پذیر نباشد یا اینکه خود ایشان یکی از اعضای کمیته داوران باشد معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده می تواند جایگزین خود را از اعضای هیات علمی دانشکده به عنوان ناظر جلسه دفاع پس از درج در صورتجلسه دانشکده به تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام کند.

تبصره ۱۳. نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه بدون حق رأی، ناظر بر حسن اجرای جلسه دفاع خواهد بود و باید پس از تکمیل صورت جلسه دفاع (عنوان مصوب، نتیجه دفاع و امضای هیات داوران) حداکثر دو هفته پس از برگزاری جلسه دفاع آن را به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال کند.

تبصره ۱۴. هیأت داوران متشکل از استادان راهنماء، مشاور و سه نفر عضو هیأت علمی مرتبط با موضوع رساله است که یکی از آنها باید از اعضای هیأت علمی خارج از دانشگاه با حداقل مرتبه دانشیاری باشد که توسط استاد راهنماء پیشنهاد می شود. داور/ داوران خارجی باید از دانشگاهها یا موسسات مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشند.

تبصره ۱۵. جلسه دفاع از رساله ترجیحاً با همان ترکیب هیأت داوران در جلسه دفاع از پیشنهاده پژوهشی رساله برگزار شود.

تبصره ۱۶. درخواست برگزاری جلسه دفاع از رساله و ترکیب هیأت داوران پیشنهادی استاد راهنماء باید پس از تایید در شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی گروه و دانشکده جهت اخذ مجوز دفاع از رساله به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال شود.

تبصره ۱۷. جلسه دفاع با حضور استاد راهنمای اول، حداقل ۲ داور از ۳ داور تعیین شده و نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه رسمیت می یابد. حضور داور خارجی الزامی است. در موارد خاص و در صورت غیبت استاد راهنمای دوم یا استاد مشاور ارائه وکالت کتبی به همراه نمره ارزیابی رساله به استاد راهنمای اول الزامی است. استاد راهنمای اول موظف است از طرف استاد راهنمای دوم/ مشاور غایب، صورتجلسه را امضا کند.

تبصره ۱۸. استادان بازنشسته دانشگاه‌ها می توانند به عنوان داور خارجی جلسات دفاع از رساله دعوت شوند.

تبصره ۱۹. مسئولیت نظارت بر جلسه دفاع بر عهده تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

ماده ۳۵. نمره رساله در میانگین کل محسنه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود:

الف - قبول با درجه

- عالی (نمره ۲۰-۱۹)

- خیلی خوب (نمره ۹۹-۱۸)

- خوب (نمره ۹۹-۱۷)

ب - مردود (کمتر از ۱۶)

تبصره ۱. چنانچه ارزشیابی رساله مردود اعلام شود، با تائید هیئت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیلی، به دانشجو اجازه داده می شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از

ر ساله خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از ر ساله در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۲. دانشجویی که در سنتوایات مجاز تحصیلی با موفقیت از ر ساله خود دفاع نکند، با رعایت ضوابط مربوط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را دریافت می کند.

ماده ۳۶. ملاک دانش آموختگی، گذراندن کلیه واحدهای دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۶ و موفقیت در دفاع از رساله است.

تبصره ۱. تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع با کسب درجه قبولی از رساله است.

تبصره ۲. دانشجو موظف است پس از دفاع، نسخه نهایی رساله (اصلاح شده) خود را بر اساس دستورالعمل تدوین و نگارش رساله دانشگاه آماده کند. دانشجویانی که با ارائه مقاله چاپ شده از رساله خود دفاع کردند حداکثر تا دو ماه بعد از تاریخ دفاع و دانشجویانی که با پذیرش مقاله از رساله خود دفاع کردند به محض چاپ مقاله از طریق پیشخوان سامانه آموزشی گلستان اقدام به تحويل رساله کنند.

ماده ۳۷. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین رساله مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی برداری و مانند اینها) شود و تخلف او از سوی دانشگاه تائید گردد، از ادامه تحصیل محروم و اخراج می شود.

تبصره ۱. احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی دانشگاه، منجر به ابطال مدرک تحصیلی صادر شده خواهد شد.

ماده ۳۸. مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و پاسخ گویی قانونی به آن بر عهده دانشگاه و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاونت آموزشی وزارت است.

تبصره ۱. دانشجو موظف است نسبت به کسب آگاهی از مقررات این شیوه نامه اقدام کند. عدم اطلاع دانشجو از کلیه مقررات مصوب، هیچ گونه حقی برای دانشجو ایجاد نمی کند.

این شیوه نامه یکپارچه آموزشی با یک مقدمه، ۳۸ ماده و تبصره های آن و یک پیوست، در تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۵ به تصویب شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ و پس از آن لازم الاجرا است و تمام شیوه نامه ها و بخشنامه های مغایر با آن لغو و بلا اثر اعلام می شود.

پیوست شیوه نامه دوره‌های تحصیلی

۱. وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. دانشگاه: منظور هریک از دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی دارای مجوز تاسیس از مراجع ذی‌ربط است که مجری دوره‌های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی پیوسته، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی هستند.
۳. آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سال‌های مجاز دوره تحصیلی، بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه‌های استفاده کننده از بودجه عمومی دولت) است.
۴. دانشجو: فردی است که در یکی از دوره‌های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و به تحصیل مشغول است.
۵. دانشآموخته: فردی است که یکی از رشته‌های دوره‌های تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوطه را دریافت کرده است.
۶. حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیت‌های تحصیلی دانشگاه شرکت می‌کند.
۷. غیر حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو بدون حضور در دانشگاه، فعالیت‌های تحصیلی دارد.
۸. نیمه‌حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که بخشی از آموزش آن حضوری و بخش دیگر غیر حضوری به انجام می‌رسد.
۹. شهریه پرداز: منظور آموزش دانشجو در یک دوره تحصیلی، به ازای پرداخت هزینه‌ها است.
۱۰. نیمسال تحصیلی: بازه زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.
۱۱. بازه تابستانی: بازه زمانی شامل ۶ هفته آموزش و ۱ هفته امتحانات است.
۱۲. برنامه درسی: مجموعه به هم پیوسته ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص، مصوب مراجع قانونی است.
۱۳. واحد درسی: ارزش مقدار درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کارآموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا بازه تابستانی است و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می‌شود.
۱۴. درس جبرانی: درسی است که با تایید گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی، ضروری تشخیص داده می‌شود. مشروط بر آنکه درس را در دوره قبل نگذرانده باشد.
۱۵. درس کمبود: درسی است که طبق برنامه درسی مصوب رشته؛ گذراندن آن به عنوان پیش نیاز از همان مقطع برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو ضروری است.
۱۶. مشروطی: وضعیت تحصیلی است که دانشجو در یک نیمسال، بر حسب مقررات هر دوره تحصیلی، معدل کمتر از حد نصاب تعیین شده در آن دوره را کسب کرده باشد.
۱۷. رشته تحصیلی: یک شعبه فرعی از شاخه‌های علمیکه به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه‌های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می‌انجامد.

۱۸. گرایش تحصیلی: به شعبه‌ای از یک رشته که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد، اطلاق می‌شود. اختلاف درس‌ها در دو گرایش از یک رشته، نباید از ۷۰ درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد.

۱۹. کاردانی پیوسته: دوره تحصیلی است که دارندگان مدرک دیپلم، (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی بدون نیاز به گذراندن دوره پیش دانشگاهی) به آن وارد می‌شوند و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نايل می‌آیند.

۲۰. کاردانی ناپیوسته: دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد می‌شود و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب به دریافت مدرک کاردانی نايل می‌آید.

۲۱. کارشناسی پیوسته: دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد می‌شود و با گذراندن حداقل ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه مصوب به دریافت مدرک کارشناسی نايل می‌آید.

۲۲. کارشناسی ناپیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته یا ناپیوسته) آغاز و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می‌شود.

۲۳. کارشناسی ارشد: دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی آغاز می‌شود و شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.

۲۴. دکتری تخصصی: دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی ارشد آغاز می‌شود و شامل ۳۶ واحد درسی است.

۲۵. گروه آزمایشی: مجموعه رشته‌های تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمونی مشترک، دسته بندی می‌شود.

۲۶. گروه آموزشی: بنیادی ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی‌خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می‌شود.

۲۷. دوره هم‌عرض: دوره‌ای است که در مجموعه گروه‌های آموزشی هم راستا تعریف شوند.

۲۸. شورای آموزشی: یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تكمیلی تشکیل می‌شود.

۲۹. شیوه آموزشی - پژوهشی: شیوه‌ای تحصیلی در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی که برنامه درسی مربوط به آن، علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پژوهه تحقیقاتی است که منجر به پایان‌نامه و یا رساله می‌شود.

۳۰. شیوه مجازی: شیوه آموزشی در دوره کارشناسی یا کارشناسی ارشد است که دانشجوی آن برابر ضوابط معین پذیرفته و ثبت‌نام می‌شود و به کمک فناوری اطلاعات و ارتباطات، تحصیل می‌کند. در این شیوه دانشجو نیمه حضوری یا غیر حضوری تحصیل می‌کند.

۳۱. ارزیابی جامع: بررسی همه جانبه از توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی دانشجوی دکتری تخصصی است که پس از گذراندن واحدهای دوره برگزار می‌شود.

۳۲. راهنمای آموزشی: عضو هیئت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی و پژوهشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می‌شود تا از تاریخ ورود تا پایان دوره تحصیلی، راهنمای تحصیل دانشجو باشد.

۳۳. پایان نامه: مستند علمی است که در فرآیند تحصیل دانشجوی دوره کارشناسی ارشد و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی، با راهنمایی استاد/ استادان راهنمایی و حسب مورد بر اساس استاندارهای پژوهشی تدوین می شود.

۳۴. رساله: مستند علمی است که در فرآیند تحصیل دانشجوی دوره دکتری تخصصی و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی، با راهنمایی استاد/ استادان راهنمایی و بر اساس استانداردهای پژوهشی با هدف توسعه مرزهای دانش تدوین می شود.

۳۵. استاد راهنمایی: یکی از اعضای هیئت علمی دارای مدرک دوره دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پایان نامه یا رساله بر عهده دارد.

۳۶. استاد مشاور: یکی از اعضای هیئت علمی و یا فرد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پروژه، پایان نامه و یا رساله بر عهده دارد.

۳۷. هیات داوران: اعضای هیئت علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزیابی کمی و کیفی پایان نامه و یا رساله دانشجو در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انتخاب می شوند.

